

İVO ANDRIÇ'İN 'DRINA KÖPRÜSÜ' BAĞLAMINDA HAYATLARA UZANAN KÖPRÜLER: BOSNA-HERSEK

Sibel BAYRAM

Sarajevo Üniversitesi, Felsefe Fakültesi, Saraybosna / Bosna Hersek

Anahtar Kelimeler: Köprü, şehirler, doğu-batı, kültür, çatışma.

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca üretilen ve evrensel kültürel miras olarak adlandırılan eserler, geçmiş değerlerin günümüze aktarılmasında önemli görevler üstlenmektedir. Kültürel mirasın önemli parçalarından biri de kuşkusuz köprülerdir. Köprü, iki şey arasında bağ veya ilişkiyi sağlayan şey anlamına gelmektedir. Köprüler sadece iki mekânı bağlayan somut yapılar olmaktan çıkıp buldukları bölgede birer ikon haline gelirler. Taşıdıkları anlam itibariyle kentin sembolü olurlar. Kentin kimliklerini taşıyıp orada yaşayan insanlarla birlikte birçok olaya tanık olup şehrin başkarakterini oynarlar. Bosna-Hersek, geçmişten günümüze köprülerle zengin bir ülke olup buradaki köprüler, iki uzak yeri birleştiren taş yapılar olmaktan çıkmış bazen barışın simgesi olduğu farklı kültürlerin kaynaştığı birer mekânken bazen de savaşın başlangıç yerleri olmuşlardır. Bosna-Hersek'teki köprüler, mimari estetik olmanın dışında ayrı bir ruh taşımaktadırlar. İvo Andriç'in Osmanlı Döneminde Sokollu Mehmet Paşa tarafından yaptırılan Drina Köprüsünü anlattığı 'Drina Köprüsü' adlı eserinde köprü sadece iki yakayı birleştiren değil aynı zaman da doğu ile batı kültürünü de birbirine geçişini sağlayan bir kahraman olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine Osmanlı Döneminde yapılan Mostar Köprüsü çok kültürlülüğün sembolü olmuştur. Ancak bununla beraber köprüler her zaman kültürleri birleştiren yaklaştıran bir görev üstlenmemişlerdir. Bazen de yıkımların başlangıç yerleri olmuşlardır. Saraybosna'daki Latin ve Vrbanja Köprüleri savaşların ilk kıvılcımlarının ateşlendiği mekânlardır. Sunumuzda, İvo Andriç'in Drina Köprüsü adlı romanı bağlamında Bosna-Hersek'teki köprülerin taşıdığı anlamlar irdelenmiştir.